

Répa Ádám

Mirázs

A tábla a sötét úr mélyén, a mindenség közepén lebegett mozdulatlanul, mégis mindig változva. Két egyforma térfél, harminckét szereplő, szigorú szabályok. Hideg logika és következetesség szerint működött minden a végeérhetetlen táncban, mely újabb meg újabb lehetőségeket, lehetségeségeket fedett fel az örökkévalóság mélyén.

A mozgás és ezen végeérhetetlen kombinációk folyamából, szorzataikból, összegeikből és hatványaikból bomlik ki örökké a mindenség egésze. Ám a szereplők hidegek, már-már élettelenek. Bár élni látszanak – ez szinte csak felszín.

A szereplők – az ész, leleményesség, tehetség, gépies monotonitásuk halvány tüzebe merevedve végezték dolgukat szüntelen tánclépéseikkel a végtelen időben, kettéosztva a tábla két oldalára. Megkeseredettséget már semmi sem enyhítette. Szerepeik, képzeletük megfakult, mélyükön pedig egyre ritkábban lobbant láng már a parázsból.

Egykori önmaguk árnyaiként az őket körülvevő sötétséggel lassan egynek kezdték érezni magukat. Lelkükben az utolsó szikra is kihűlni látszott.

Így lépkedtek egyre, szabályaik és törvényeik szerint, s ezen törvényeken feszült minden. Ez volt a váz, melyen létük szövete feszült szétterülve, körülveve, étellel átjárva mindazt, mi az árnyékban, az úr gyomrában egyre inkább megfagyott önnönmagától és szenvedésétől.

Mindent e játék mozgata, minden ez alapján működik, ezen nyugszik, feszül – a csillagok, mozgásuk és minden mozgás. Ezen nyugszik minden, mit néven neveznek – e szerint él, létezik, cselekszik és gondolkodik az ember is: a kimondott szó, a felhangzó logosz.

És forog a tábla az úr mélyén. Pörög egyre. Zajlik a tánc, lépés lépés után: kockáról kockára. Az egyik oldal felülkerekedik, a másik alulmarad. A szereplők lehullanak, de a tábla másik oldalán máris megjelennek. Így örök az egyensúly, így kezdődik mindig minden újabb játszma szünet nélkül, örök áramlásban, változásban – az öröklét folyamatosan hömpölygő himnuszaiiban. Időtlen egyensúly, egyensúly nélkül, mégis zavartalanul és tökéletesen.

S ekkor Ő úgy dönt végtelen mély szeretetében, hogy elküldi egy részét – ahogy teszi azt újra meg újra –, odaadja magát most is, mint örökké, egészen, hogy letörölje a bánatot e szeretettel: önmagával.

Felnéz a király akkor a sötét úrra a tábla végtelenjéből – szikrát lát. Szikrát, mely bár távoli, mégis az önnön mélyében lángoló szikrára emlékezteti. Az emléktől e láng benne pedig a pillanat törtrésze alatt felmelegszik. S a király úgy érzi – újra Egész és Egy: Erő.

Ekkor a királynő pedig rátekin, mert látja: valami megváltozott. És akkor vele is megtörténik. Hirtelen újra egyedül van, egészként, a tábla másik oldalán pedig nem ellenfél van, nem egy másik királynő, nem kihívás, hanem ő maga: tükörbe néz. Sorra változtak vissza mind – a bástya, a futó, a huszár.

Ekkor a szikra már nagyon közel jár: lágyan alakot ölt. Leereszkedik a tábla közepére, majd megszólal:

– Én vagyok a ti szívetek.

A szereplők pedig ismét életre kelnek, teljesen és egészen, újra Egyként. Ekkor, ki a legközelebb állt a szikrához, szólásra nyitotta száját és azt kérte:

– Mondd ki előttünk neved, hogy örökké őrizhessük vele a lángot!

A szikra pedig így szólt:

– A szívetek vagyok, a láng.

És kimondta a nevet. A szó, e név pedig átjárta a mindenséget, végigrohant a létezés egészén és a fűlekbe jutva, minden gondolatokban felhangozva olt-hatatlan lángra lobbant, miként a szívekben is, melyek már mindegyikükben ott dobogtak újra. Ez a szó, láng, lobbanás, ez az ébredés volt A Szív Nagy Dobbanása. És a mindenség közepéből, hol a tábla lebegett, ismét a szeretet fényétől felduzzadva, hömpölyögve áradt ki a maga végtelenségében az Egész, az Egység.

A fény visszatért.

OROSZ ISTVÁN

SAKK